

Larab

Rebolusyunaryo nga Panmasa nga
Mantalaan han Sinirangan Bisayas

Nobyembre 30, 2019 | Tuig 42 Ihap 16

EDITORIAL

Kabatan-unan, bumulig ha pagpabagsak kan Duterte ngan ipadayon an paghimo han kasaysayan!

IMPORTANTE NGA ADLAW an Nobyembre 30. Ika-156 nga kaadlawan ini ni Andres Bonifacio, lider han daan nga demokratiko nga rebolusyon, yana nga tuig. Ika-55 katuig na liwat ini han pagkatukod han Kabataang Makabayan (KM), an sikreto nga organisasyon masa han mga kabatan-unan nga nag-uundong han bag-o nga demokratiko nga rebolusyon. Ginsimbolo han pagkatukod han KM diri la an pagpadayon han demokratiko nga rebolusyon ha bag-o na nga tipo nga mayda sosyalista nga perspektiba, kundi an nagpadayon liwat nga mahinungdanon nga papel dinhi han kabatan-unan.

Dako an kabaraka han rehimen US-Duterte nga magkukusog an kagiusan han kabatan-unan ngan babay-ugon an nag-

hahadi nga sistema. Waray-wantas nga gin-aatake han militar an mga katungod ha paghunahuna, pagpahayag, pag-organisa ngan pag-assembly han mga kabatan-unan. Nalibot an militar ha mga eskoylahan ngan nagamit liwat han pira nga nauwat nga kag-anak ngan mga ahente agud pakarauton an mga ligal nga progresibo nga organisasyon han kabatan-unan komo mayda sumpay ha Bagong Hukbong Bayan (BHB). Ginpaserra an mga eskoylahan han Lumad ha Mindanao nga ginpakaraut nga gintukod han BHB. Ginsusurbeylans, gintatarhug ngan ginpapatay an mga aktibista nga kabatan-unan. Ginpapasamwak liwat an buwa nga nag-rerekluta an BHB han mga menor de edad.

"Kabatan-unan...", sundan ha paypay 2

Sundalo, patay ha haras han BHB- Northern Samar

USA NGA SUNDALO an napatay kahuman an madinaugon nga operasyon haras han usa nga yunit han Bagong Hukbong Bayan-Northern Samar (Rodante Urtal Command o RUC) ha mga elemento han 20th Infantry Battalion ha Brgy. San Francisco, Las Navas hadton Nobyembre 20, dapit alas-6:50 han aga.

Napatay hi Private Gabriel Pacal ha bubtohay giutan han 18 nga tropa han kaaway ngan mga Pula nga mangaraway, sigon ha mga inisyal nga sumat. Ginpamunuan ni Second Lieutenant Romel Latuga an mga sundalo. Waray naman nahaguman nga kaswalti an BHB.

Militarisasyon ha Leyte

NAGPAPADAYON AN MGA operasyon kombat ngan *triad* (kombat-paniktik-saywar) ilarum han mga tropa han 802nd Infantry Brigade ha Leyte hini nga Oktubre. Kadungan hini an susrunod nga ekstrahudisyal nga panmatay, panhahas ha mga gindududahan nga kaapi han PKP-BHB ngan *Red-tagging* ha mga eskoylahan. Kaparte ini han talinguha han militar ha pangunguna ni Brig. Gen. Lope Dagoy nga nag-anunsyo nga hul-os nga mapupuyoy an rebolusyunaryo nga kagiusan ha isla ha masunod nga tuig.

"Leyte...", sundan ha paypay 2

"Kabatan-unan...", *tikang ha paypay 1*

Kundi, an kongkreto nga kahimtang han mga kabatan-unan mismo an nagduduso ha ira nga mamiling han kabatanun para ha krisis han katilingban nga ira liwat gin-aabat. Padayon nga naluros an badyet ha edukasyon ngan iba pa nga bataan nga pankatilingban nga serbisyo. Natikagrabe an bagakolonyal nga oryentasyon han edukasyon, sugad han pagduso han K+12 nga sistema nga nakatadong ha pag-edukar han barato nga mga trabahador para ha mga imperyalista ngan para ha eksport han trabaho. Gintatamay an pagigin makanasud ngan ginwawara an pagtutodo han nasyunal nga lengguwahe.

An pagbabag-o amo an balaud han kasaysayan. Diri gud mapupugngan ni Duterte ngan han iya mga alipures an kabatan-unan ha pagpakiana kabahin ha ira kahimtang ngan ha pagbiling han pagbabag-o. Mga batan-on pa hira Bonifacio, Antonio Luna, Apolinario Mabini ngan iba pa nga bayani ha kasaysayan han Pilipinas han umapi hira ha rebolusyon ngan hul-os nga naghatag han ira kusog ngan kabaltok para ha interes han nasud. Sigurado nga damo na liwat an batan-on nga Pilipino nga masunod ha ira agud ipadayon an diri pa human nga rebolusyon.

Kinahanglan nga paningkamutan nga maabot an dako nga ihap han katawhan ha rehiyon nga kabatan-unan. Kinahanglan nga dugang nga mapukaw, maorganisa ngan mapagios an kabatan-unan ngan estudyante para ha nasyunal demokratiko nga rebolusyon. Damo kaupay an mga haykul ngan kolehiyo ha mga syudad ngan sentro nga bungto. Yukut-yukot nga estudyante an poyde mapukaw, maorganisa ngan mapagios ha pinakahiluag nga pagkaurusa kontra ha pasista nga rehimen Duterte. Kinahanglan ipasamwak an Halipot nga Kurso han Katilingban ngan Rebolusyon Pilipino ngan magrekluta han mga abante nga panmasa nga aktibista tikang ha ranggo han mga nakaeskoyla nga batan-on sugad man ha mga trabahador.

Kinahanglan ilansar han mga kabatan-unan ngan estudyante an mga panmasa nga pakigbisog han ira sektor ngan makig-usa liwat ha mga pakigbi-

sog han bataan nga masa nga paraguma ngan trabahador. Kabigon an pinakadamo agud makigbisog kontra ha paghitaas han matrikula, para ha pagbasura ha K+12, kontra ha pananalumpigos ha mga estudyante sugad han *mandatory* ROTC, ngan iba pa nga magpaso nga isyu han sektor. Magrekluta han mga abante nga aktibista tikang ha ranggo han mga nagios ha mga panmasa nga pakigbisog.

Kun natukod na an Pambansang Katipunan ng mga Magsasaka ha baryo, kinahanglan liwat tukuron an mga tsapter han KM agud matagad an mga kabatan-unan ngan mapahitaas an ira pampulitika nga kapukawan. Mapapagios an mga kabatan-unan para ha Pambansa Demokratikong Paaralan ngan para liwat ha mga pankultura nga aktibidad. An kabatan-unan nga paraguma nga nakaabot na ha 18 anyos ngan nakapasar ha mga suklanan amo an naapi liwat ha Bagong Hukbong Bayan. Kinahanglan ikampanya an pagrekluta para ha BHB labina kadungan han mga kontrapyudal nga pakigbisog agud masiguro nga mapadig-on an mga kadaugan han mga panmasa nga pakigbisog.

Nakadto naman ha kabaryuhan an mga kabatan-unan nga trabahador ngan intelektwal tikang ha kasyudaran agud maghimo han pankatilingban nga imbestigasyon ngan bumulig ha BHB ngan demokratiko nga guberno han katawhan. Nabulig liwat hira ha mga buruhaton edukasyon ngan teknikal, ngan ha mga pampulitika nga buruhaton ha sakob han BHB. Gin-aamot han mga nakaeskoyla nga batan-on an ira

gin-adman ngan padayon nga nagreremolde agud mahinungdanon nga makabulig ha kabug-usan nga pagsulong han demokratiko nga rebolusyon han katawhan.

Ura-ura an pananalumpigos yana han rehimen US-Duterte ha kabatan-unan kundi diri hini mapupugngan an makasaysayn nga papel han mga batan-on. An diktador nga hi Marcos amo an nagdeklara hadto han balaud militar ngan ginhimo nga iligal an KM. Kundi nagpadayon an KM komo alyado nga organisasyon han National Democratic Front of the Philippines. Padayon liwat nga nakigbisog an mga kabatan-unan ngan estudyante ha ira magkalain-lain nga organisasyon masa. Ha panarhug ni Duterte agud diri marekluta an kabatan-unan ha BHB, damo lugod an naduduso nga umapi ha hukbo han katawhan. An mga aktibista nga namemeligro na an kinabuhi amo an naaaghat nga lumikay han mga panmatay han rehimen Duterte ngan magpadayon ha rebolusyunaryo nga armado nga pakigbisog.

Sanglit, hi Duterte mismo an pinakamaupay nga paragrekluta para ha BHB tikang ha kabatan-unan. Dugang la nangangalas an mga batan-on tungod han ira pagkukuri ilarum han kriminal, kontra-katawhan ngan kontra-nasyunal nga rehimen. Ha maabot nga panahon, magbabaha an kabatan-unan ha kakal-sadahan upod an katawhan agud sukton hi Duterte, ngan magpapadayon hira ha nasyunal nga katalwasan, demokrasya ngan sosyalismo.

BALITA

Usa katuig han MO 32, ginhinumdom

DIRUDILAIN NGA AKTIBIDAD an ginhimo han katawhan han Eastern Visayas agud hinumdumon an usa katuig nga pag-implementar han Memorandum Order 32 nga nagdeklara han “state of lawless violence” ha Samar, Negros ngan Bicol.

Ginhimo an usa nga *forum* ha Catarman, Northern Samar hadton Nobyembre 22 nga ginpangunahan han Bayan-Eastern Visayas, Ako Nortehanan ngan League of Filipino Students-University of Eastern Philippines. Ginngaranan ini nga “De Facto Martial Law: Fact or Fiction” kun diin gintalakay an pagpartisipar han mga kabatanunan ha prubinsya ha panawagan nga pugngan an padayon nga pagtamak ha mga demokratiko nga katungod. Ginsaad naman han mga organisasyon nga igpapadayon nira an mga sugad nga aktibidad agud maipasamwak an mapaso nga isyu han nagtitikagrabe nga krisis ha rehiyon.

Ginpahayag liwat han mga abugado ha EV an ira suporta ha tinalumpigos nga katawhan ha rehiyon. Ha iginlansar nga konsultasyon upod hi Atty. Edre Olalia, presidente han National Union of Peoples’ Lawyers hadton Nobyembre

23, ginsaad nira nga pag-seserbihan an mga kablans han EV.

Ginpangunahan naman han BAYAN-EV an usa nga dalikyat nga rali ngan *candlelighting ceremony* para ha 34 nga biktima han MO 32 han pasista nga hi Duterte. Ha pagsuma han Katungod-Sinirangan Bisayas, sakob han usa katuig nga implementasyon han MO 32, maabot ha 34 an ekstrahudisyal nga panmatay kun diin 20 an parag-uma, 10 an mga upisyales han barangay ngan munisipyo ngan upat an upisyales han guberno. Maabot liwat ha 300,000 nga inosente nga sibilyan han 500 kabarangay an apektado ha nagtikagrabe ng militarisasyon.

Samtang, nagbutang liwat han mga bandera an Stand With Samar-Leyte ha mga kalsada para mahibaro an ngatanan hiunong ha nahiagum han MO 32 ha EV.

Ha National Capital Region, magkalin-lain nga organisasyon sugad han Anakpawis Party-list, Bayan Muna-Eastern Visayas, Amihan Women ngan iba pa an bumulig ha iginlansar nga giosprotesta ha atubangan han Department of National Defense agud kundenaron an padayon nga pag-atake han militar ha katawhan.

"Leyte...", *tikang ha paypay 1*

Ha Northern Leyte, ginhimo han militar an mga operasyon kombat ha tubtuban han mga bungto han Burauen, Albuera, Dagami ngan Jaro ngan ha syudad han Ormoc tikang Oktubre 1-9. Ha Albuera, ginhimo liwat an mga operasyon nga *triad* nga kunohay mga

peace and development team/retooled community support program operations (PDT/RCSP). Maabot ha siyam nga elemento an nakaposisyon ha kada baryo, particular ha mga barangay han Mahayahay ngan Tagbas. Ha Carigara, maabot ha 14 nga baryo an mayda PDT/RCSP. Hini nga bungto, nangistraping an mga elemento han 93rd Infantry Battalion para pagawson nga nagkamayda han engkwentro giutan hini ngan han BHB hadton Oktubre. Pokus naman han militar an operasyon nga intelidyens ha bungto han Kananga.

Ha Southern Leyte,

mga operasyon kombat liwat an ginhihimo han militar. Ha pira nga baryo ha bungto han Sogod ngan ha usa nga baryo han Pandan, hasta yana diri pa giha-pon ginpapakadto han militar an mga tawo ha ira umhanan. Tungod ha grabe nga kakurian nga ginpaduroy liwat han pagluros han presyo han lubi, kumadto an mga parag-uma ha bungto agud magsalawad han petisyon ha lokal nga guberno.

Pagpatay ngan panharas

Umabot na ha lima an ginpatay nga sibilyan ha Leyte yana nga tuig, kalakip an hadto anay nga aktibista ngan empleyado han guberno han McArthur nga hi Maureen Japzon, usa nga bara-

"Leyte...", *sundan ha paypay 4*

"Leyte....," tikang ha paypay 3

ngay kagawad ha Kananga, usa nga sibilyan ha Albura, ngan usa nga magtuturo ha Matag-ob. Una na nga ginpatay an usa nga lider-masa ha bungto han Calubian hadton Hunyo.

Ginpasamwak naman ha poblasyon han Baybay City an mga poster kun diin nakabutang an mga ngaran ngan litrato han mga gin-aalegar han militar nga mga personahe han PKP-BHB. Nagpapabilin kuno an mga hinimu-himo nga kaso han murder, ilegal nga pagrekrut ngan rebelyon kontra ha ira.

Hini nga Nobyembre, maabot ha 1,300 nga estudyante han Leyte Normal University an ginpatambong han Philippine Air Force ha usa nga "peace and development forum" kun diin gin-akusaran han militar an PKP-BHB han pagrerekrut han mga menor de edad pinaagi han mga "prente nga organisasyon."

Waray pulos nga deklarasyon

Sigon ha Efren Martires Command han BHB-Eastern Visayas, nangangarasikas hi Gen. Dagoy nga ideklara nga "insurgency-free" an Leyte agud pangunahan an pagbalhin han mga operasyon kombatan ngadto ha isla han Samar, ngan hul-os nga maperdi an BHB ha rehiyon. Gindadagmit niya ini antes magretiro ha masunod nga tuig.

Sigon ha EMC, waray pulos an deklarasyon ni Gen. Dagoy nga mahuhuman an rebolusyon ha Leyte tungod mismo ha kabangisan nga ginhihimo niya. Nagseserbe ini nga matambok nga tuna agud labaw pa nga kumusog an BHB ngan madepensahan hini an katawhan. Pauru-utro na nga gin-aatras ni Gen. Dagoy ngan han iya kumander nga hi Rodrigo Duterte an dedlayn para ha pagpuy-poy ha BHB tungod kay batid hira nga hilarum nga nakagamot an BHB ha masa sanglit diri nira ini mapeperdi.

Militar, gin-gigipit an midya

USA NGA PANIGAMNAN han militarisasyon ngan pasismo an ginhimo nga pagpirit han rehimen Duterte ha midya han Eastern Visayas nga pumirma ha Manifesto of Commitment kun diin gindeklara an ira katangkuran ha pagpapatuman han EO 70. Sigon ini ha National Democratic Front-Eastern Visayas ha iginpagawas nga pahayag hadton Lunes.

Gin-eksplikar ni Fr. Santiago "Ka Sanny" Salas, tagapagyakan han NDF-EV, nga kaparte ini han mahugaw nga gerra ha propaganda han rehimen Duterte. Karuyag niya nga bisan an midya nga magin kaparte han iya kontrainsurhensiya nga propaganda agud waray rumiwa ha iya pagbinuwa ngan magbuksas ha iya mga krimen.

Dugang pa ni Fr. Salas, napipiritan an midya nga igsensura an ira mga balita tungod kay haros ngatanaan han establisimyento han midya pananag-iyang mga dagko nga kumprador burgesy, agaron maytuna ngan mga pulitiko. Haros ngatanaan han mga trabahador han midya himubo liwat an suhol ngan diri gintutugutan nga mag-nyon sanglit diri nira nadedepensahan an ira mga katungod.

Ginsiguro naman ni Salas nga diri magdadaug ini nga "whole-of-nation" approach ni Duterte tungod kay hinay-hinay hiya nga nahihimulag ha katawhan. Nagkaka-mayda na sumpakiy mismo ha ira han-ay. Grabe na an kangalas han katawhan kan Duterte tungod ha iya mga ginhimo nga neoliberal nga palisiya sugad han pabug-at nga buhis, importasyon han bugas, ginbayaan nga batakan nga serbisyo sosyal, dunot nga mga

imprastruktura ngan iba pa. Dara han padayon nga atake ha mga kritikal nga midya sugad han *Red-tagging*, harasment ngan panmatay, diri hira bisan san-o maabuyon kan Duterte.

Gin-aaghat han NDF-EV an ngatanaan nga midya han rehiyon nga tumindog para ha kamatuoran, igundong an kalibrihan ha pamamahayag kaupod an mga demokratiko nga katungod ngan gumapil ha katawhan kontra ha pasista nga rehimen Duterte. "Kundi, kun magdaug hi Duterte ha pagkontrol han midya sugad han panahon han diktadura ni Marcos, mahunong an katawhan han pamati. Igpapalin nira an ira atensyon ha alternatibo nga midya ha internet ngan iba pa nga surok han impormasyon sugad han agitprop ngan rebolusyunaryo nga propaganda tungod kay maaram hira nga amo ini an kamatuoran."

Witch-hunting ha mga eskoylahan ngan internet, ginkundenar

GINKUNDENAR HAN NATIONAL Democratic Front-Eastern Visayas an 8th Infantry Division han Philippine Army ha ginhihimo hini nga *witch-hunting* tikang han igpatuman han pasista nga hi Duterte an Memorandum Order 32 ngan Executive Order 70 nga nagbutang ha rehiyon ilarum han diri-deklarado nga balaud militar.

Sigon kan Fr. Santiago “Ka Sanny” Salas, tagapagyakan han NDF-EV, gin-gagamit han militar an *Red-tagging* agud himuon nga lehitimo an ira pagsulod ha mga eskoylahan sugad han nahitabo yana pa la ha Samar State University.

Dugang pa, gin-gagamit liwat han 20th IB an ira Facebook *page* agud isumpay an mga estudyante ha BHB. Ginbubutang han sugad nga pamaagi

an mga estudyante nga gin-akusaran ha usa nga “trial by publicity” nga klaro nga pagtalapas ha ira batakan nga katungod ngan ha tukma nga proseso. Gintatagan hini han sugo an mga *death squad* sugad han mga nahihitabo nga sistematiko nga panmatay ha mga parag-uma, trabahador, estudyante ngan iba pa nga aktibista.

May usa liwat nga “fan page” an 20th IB kun diin nakabutang an rekla-

mo ha bise gobernador, pira nga upi-syales han minusipyo ngan kapulisan han Las Navas, Northern Samar tungod kay gin-akomodar nira an usa nga kongresista nga nag-iimbestigar han mga panalapas han tawhanon nga katungod han militar ha bungto.

Gin-aaghat han NDF-EV an ngatanan nga kabatan-unan ngan katawhan Pilipino nga atuhan an *witch-hunting* han mga militar ngan ig-undong an ira mga demokratiko nga katungod. Dugang hini, ginpapawagan an pagpapabasura han MO 32 ngan an EO 70, ngan an pagbugos han pinakahilapad nga pagkaurusa agud atuhan an militarisasyon ngan pasismo han rehimen Duterte.

Nagtitikagrabe nga problema ha trabaho ngan ekonomiya ha nasud

HA NAGTITIKAGRABE NGA paniniyupi ngan pananalumpigos, ginhimo nga hinog han rehimen Duterte an bagakolonyal ngan bagapyudal nga sistema para ha mga dagko nga gios-protesta ngan gerra han katawhan nga nag-uundong han nasyunal nga liberasyon, demokrasya, ngan hustisya, sering ni Propesor Jose Maria Sison ha usa nga pahayag hadton Nobyembre 23.

Gin-angalisar ni Sison an datos nga iginpagawas han Philippine Statistical Authority (PSA) hiunong ha problema ha *unemployment* o an mga waray trabaho ha nasud. Basar ha ira datos, 10 milyon katawo o 23% han kusog pagtrabaho ha Pilipinas an nawarayan han trabaho yana nga ikatulo nga kwarter han 2019 tikang ha 44 milyon nga Pilipino nga natrabaho.

Gin-eksplikar liwat ni Sison nga diri pa upod an *underemployment* o ini nga mga kulang an trabaho nga maabot ha 16.4% han kusog pagtrabaho nga dako nga parte tikang ha mga waray permanente nga trabaho. Gintudlok liwat ni Sison nga 10-12 milyon o 25% han kusog pagtrabaho an waray makit-an nga trabaho ha nasud sanglit napiritan nga magtrabaho ha iba nga nasud. Diri hira angay nga mayda trabaho ha Pilipinas tungod kay diri man hira dinhi ha nasud nagtatrabaho.

Kun idudugang an porsyento han mga waray trabaho ngan an mga Pilipino nga

napakadto ha iba nga nasud para magbilang han trabaho, kun sugad 50% han kusog pagtrabaho han 44 milyon katawo an diri nakakatrabaho ha Pilipinas.

Sigon kan Sison, an dako nga ihap han mga waray trabaho ha Pilipinas durot han kawaray han tinuod nga reporma ha tuna, nasyunal nga industriyalisasyon ngan pagkarag han mga rekurso tungod kay hitaas an porsyento han importasyon, ura-ura nga hitaas nga presyo han mga proyekto han imprastruktura, kurapsyon ha gubyerno ngan hitaas nga pondo ha militar.

An ginpapasamwak han rehimen Duterte amo nga 3-5% la an waray trabaho ha nasud. Tungod kay ginbabaydan an mga *poll survey firm* sugad han SWS ngan Pulse Asia, gintatahuban nira han mga buwa nga datos nga naruruyag kuno an katawhan ngan kuntento ha pamumuno ni Duterte.

“An padayon nga paghitaas han ihap han waray trabaho, grabe nga kakurian, pagbaligya han nasyunal nga soberaniya ha China, nagtitikagrabe nga ekstrahudisyal nga panmatay, kurapsyon, sigurado nga dugang nga maghihimo kan Duterte nga bantugan ngan higugmaon para ha katawhan Pilipino,” intremis ni Sison.

Larab

Rebolusyunaryo nga Panmasa nga Mantalaan han Sinirangan Bisayas

Nobyembre 30, 2019 | Tuig 42 Ihap 16

 ndf.easternvisayas

 @ndfevisayas

 ndfevis@gmail.com

 evsirang.blogspot.com

I-download an PDF:
tinyurl.com/NDFEVMediaOfficePubs